

Deze ontwikkelagenda
onderwijsvoorzieningen is opgesteld door
een ambtelijke werkgroep in NO Friesland
in opdracht van de stuurgroep regionale
procesbegeleiding leerlingdaling.

Naar een regionale
ontwikkelagenda voor
onderwijsvoorzieningen in
NO Friesland

Verkennd masterplan
huisvesting DDFKA

Sjoerd Sol – Noorderwijs

noorderwijs
PARTNERS IN ONDERWIJS

Inhoud

1. Inleiding.....	2
2. Historisch perspectief.....	2
3. Regiefunctie schoolbesturen en wetgeving toekomstbestendig onderwijsaanbod	2
4. Scenario's en prognoses	3
5. Opdracht	5
6. Definitie.....	6
7. Wat verstaan we onder integrale kindcentra?	6
8. Uitwerking niveau 3 kindcentrum	8
9. Maatschappelijke opgave en ontschotting van middelen	10
10. Samenwerkingsscholen	10
11. Andere combinaties van school en maatschappelijke voorzieningen	11
12. Wanneer is een plaats 'kansrijk'?	11
13. Opheffingsnorm verandert voor de gemeente DFK.....	11
14. Gezamenlijke uitgangspunten bij vervangende nieuwbouw	12
15. Agenda kansrijke combinaties voor basisonderwijs in NO Friesland	12

1. Inleiding

In september 2016 is er door schoolbesturen, wethouders en ambtenaren een gezamenlijke agenda opgesteld om het vraagstuk van leerlingdaling in de regio¹ aan te pakken. Er is door schoolbesturen en gemeenten een sterke wens geuit om toekomstbestendige duurzame onderwijsvoorzieningen te realiseren bij voorkeur in combinatie met een voorschool, opvang en/of andere maatschappelijke voorzieningen.

Een groep ambtenaren van de verschillende gemeenten heeft zich georiënteerd op de vraag waar kansrijke plaatsen zijn in NO Friesland voor vorming van integrale kindcentra en/of combinaties van maatschappelijke voorzieningen met onderwijs. In dit document worden de uitkomsten van deze oriëntatie verwoord. Het document geeft prioriteiten aan en bevat adviezen aan schoolbesturen. Het geeft een denkrichting aan waarbij iedereen zich er scherp van bewust is dat alleen door een goede dialoog aan te gaan met alle belanghebbenden goede afspraken kunnen worden gemaakt.

De gezamenlijke agendapunten van schoolbesturen zijn:

- Identiteit
- P&O
- Kansrijke plaatsen voor integrale kindcentra en/of combinaties van maatschappelijke voorzieningen met onderwijs.

Afgesproken is dat het laatste thema exploratief wordt verkend door ambtenaren waarna er een terugkoppeling plaatsvindt door de regionaal procesbegeleider leerlingdaling (Sjoerd Sol) aan de stuurgroep. Daarna worden vervolgstappen gezet om tot een regionale ontwikkelagenda voor de regio te komen.

2. Historisch perspectief

In de afgelopen jaren hebben belanghebbenden in de regio zich verdiept in de gevolgen van krimp voor het voorzieningenniveau. Dit heeft geresulteerd in een rapportage 'naar een regionaal voorzieningsverspreidingsmodel 2020-2030' van de Rijksuniversiteit Groningen (januari 2014). Doel van het onderzoek was inzicht te krijgen in het aantal en de spreiding van de voorzieningen die de regio Noordoost in de toekomst (2020 & 2030) nodig heeft, in de context van demografische en maatschappelijke ontwikkelingen. Ook de gevolgen voor basisscholen zijn toen in beeld gebracht. Als vervolg hierop is de 'atlas van NO Fryslân' in september 2015 uitgebracht. Public Result heeft in dialoogsessies met toekomstscenario's en kaartbeelden samen met belanghebbenden in beeld gebracht wat de krimp kan betekenen voor het gebied. In de atlas zijn scenario's uitgewerkt voor alle maatschappelijke voorzieningen, inclusief het basisonderwijs.

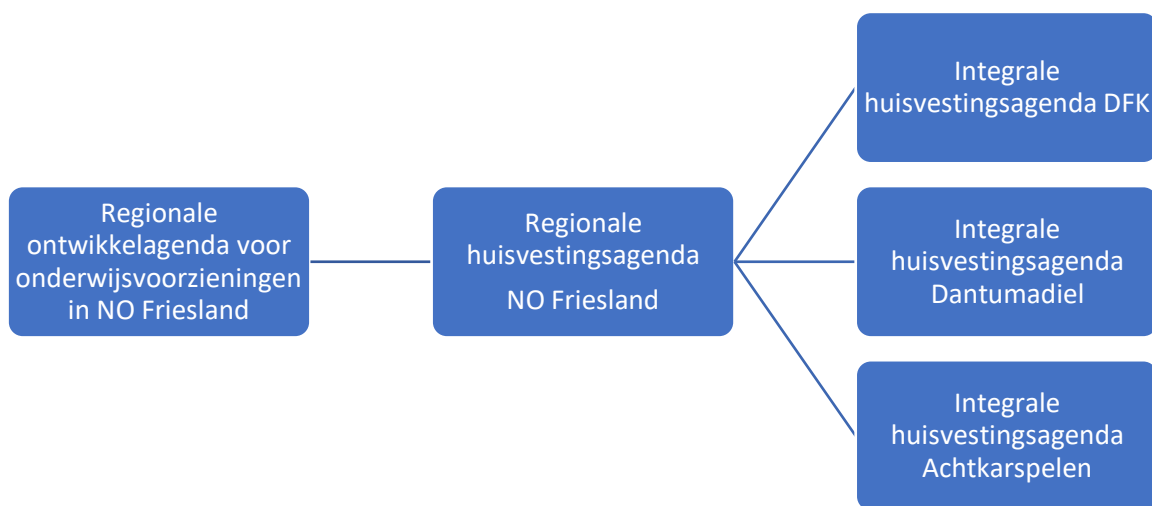
3. Regiefunctie schoolbesturen en wetgeving toekomstbestendig onderwijsaanbod

De prioriteiten en urgenties voor de verschillende gemeenten ten aanzien van onderwijshuisvesting verschillen van elkaar. Zo heeft Dantumadiel een lage urgentie omdat de scholen doorgaans een

¹ De regio betreft Dongeradeel, Ferwerderadiel, Kollumerland (DFK-gemeente), Dantumadiel, Achtkarspelen

redelijke omvang hebben en succesvolle initiatieven reeds zijn gestart. De gemeente Dongeradeel kent veel kleine scholen en er is in december 2016 een Integraal huisvestingsplan door de raad vastgesteld. Het ligt voor de hand dat een nieuw integraal huisvestingsplan voor de gemeente DFK wordt ontwikkeld dat in samenhang wordt gezien met de gemeente Achtkarspelen en Dantumadiel. Achtkarspelen en Dantumadiel kennen gemiddeld genomen grotere scholen in grotere plaatsen. Het uitgangspunt één school in ieder dorp is hier van toepassing. De raad van Achtkarspelen heeft eerder het accommodatieplan goedgekeurd. Dit is nu leidend voor het huisvestingsbeleid.

Dit document kan de basis gaan vormen voor een gezamenlijke agenda om een toekomstbestendig onderwijsaanbod voor de regio NO Friesland te organiseren. De integrale huisvestingsplannen voor de gemeenten zijn in dat geval volgend op de gezamenlijke agenda voor de regio. In schema ziet dit er als volgt uit:

Wanneer er prioriteiten gesteld worden ten aanzien van onderwijshuisvesting of vorming van integrale kindcentra, dan hebben schoolbesturen als eerstverantwoordelijke organisaties voor onderwijs, een regisserende en leidende rol. Gemeenten in NO Friesland wensen voor de langere termijn duurzame investeringen te doen in goed onderwijs aan kinderen in plattelandgebieden. Schoolbesturen en andere kind-organisaties zullen samen met gemeenten in samenspraak met ouders/verzorgers en bewoners tot toekomstbestendige afwegingen moeten komen.

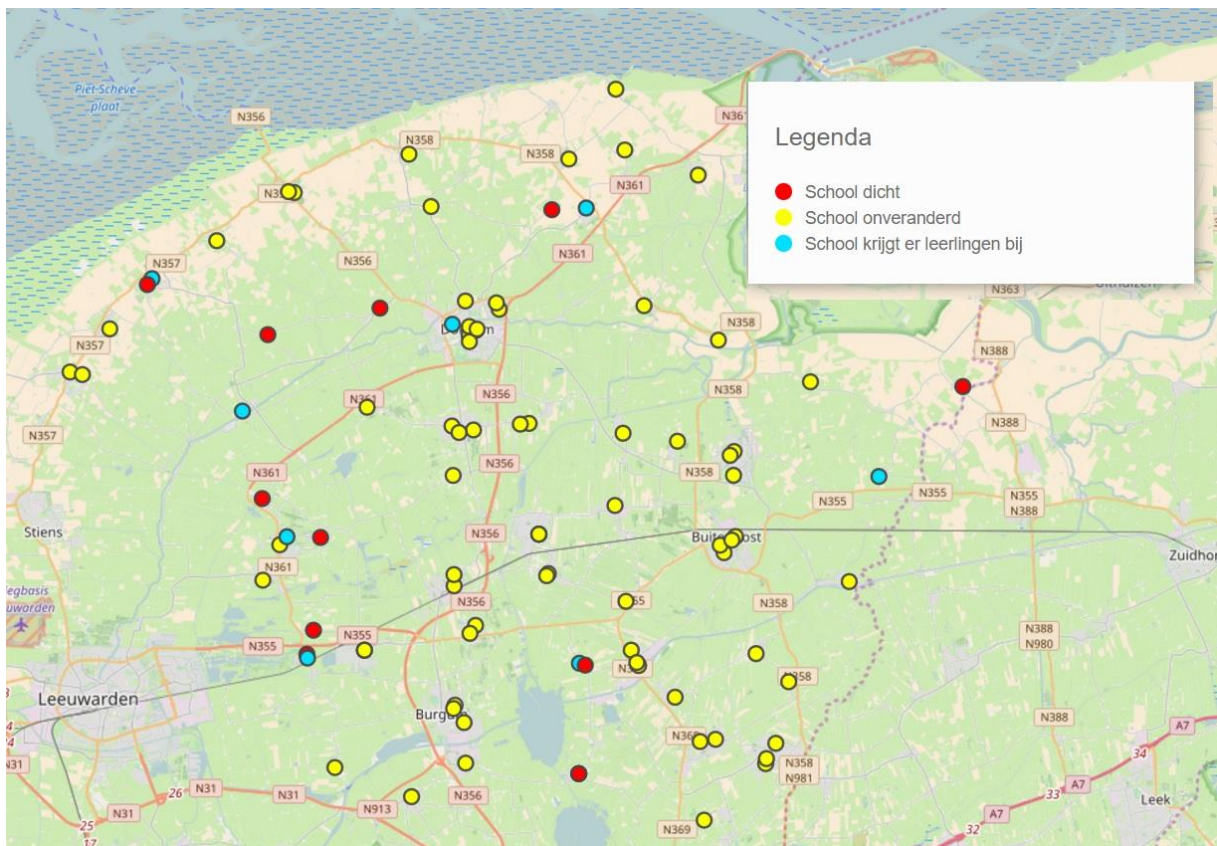
4. Scenario's en prognoses

Elk jaar gaan er in Friesland 1000 kinderen minder naar een basisschool. De komende jaren zal de leerlingdaling aanhouden in NO Friesland. De CBS cijfers van september 2016 voor de periode tot 2023 voor het aantal 4-12 jarigen geeft de volgende leerlingdaling in procenten weer:

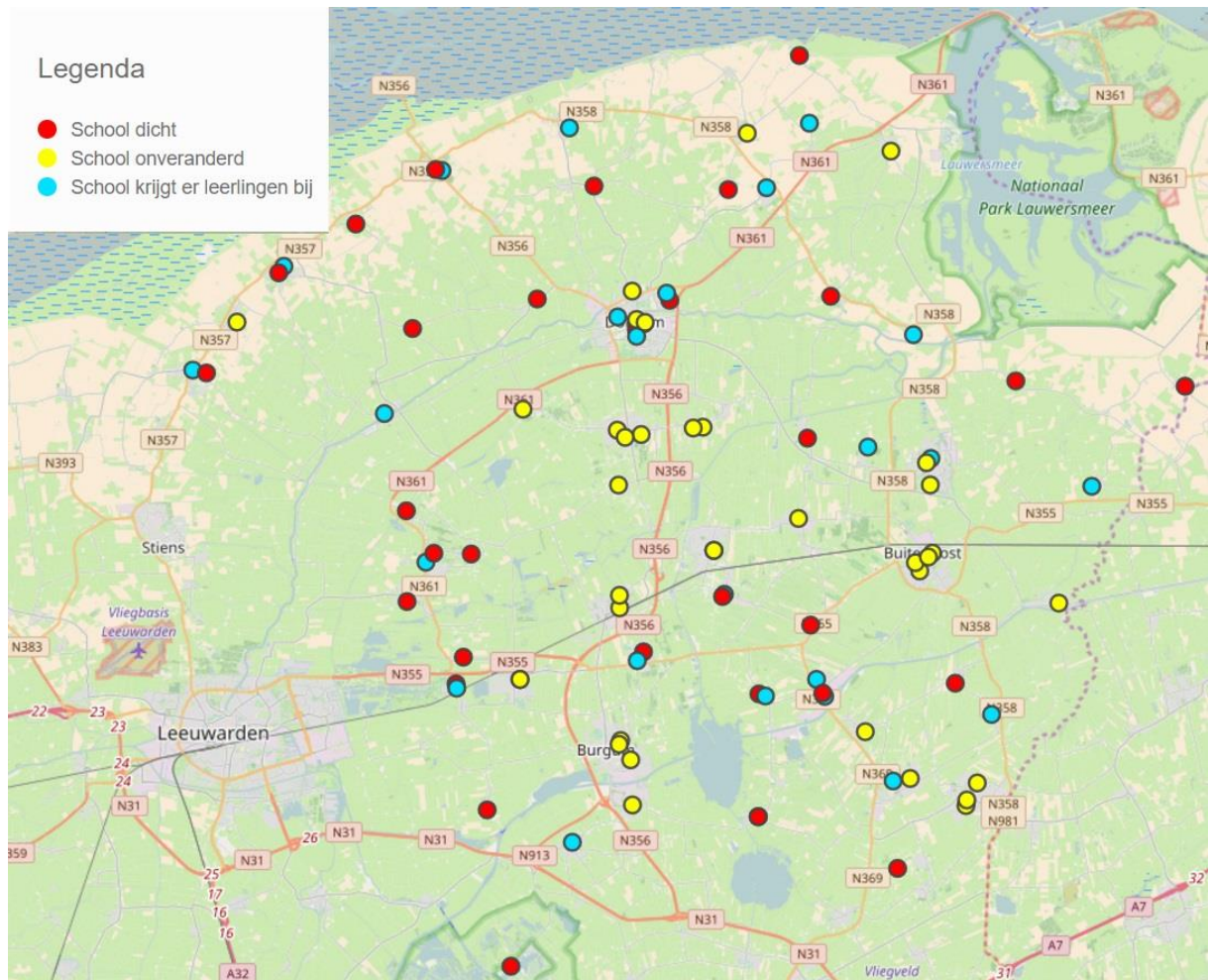
- Kollumerland - 16%
- Dantumadiel - 15%
- Ferwerderadiel - 18%

- Achtkarspelen - 17%
- Dongeradeel - 16%

Met gebruik van de eerder genoemde Atlas heeft de regionaal procesbegeleider leerlingdaling nieuwe kaartbeelden en scenario's uitgewerkt. De onderstaande kaartbeelden brengen in kaart wat de implicaties zijn voor scholen wanneer een norm van 40 leerlingen wordt aangehouden. Deze opheffingsnorm zal naar verwachting van toepassing zijn vanaf 1 januari 2020 in de gemeente DFK na de gemeentelijke herindeling. Het tweede kaartje toont wat de gevolgen zijn voor de regio wanneer een grens van 80 leerlingen wordt aangehouden.

Kaartbeeld in 2025 bij de nieuwe gemeentelijke opheffingsnorm van DFK van 40 leerlingen – 11 scholen komen onder de opheffingsnorm, dit betekent niet automatisch dat de school ook sluit [let op: dit zijn 2 scholen meer dan bij scenarioberekening van 2014]

Kaartbeeld 2025 bij een grens van 80 leerlingen – 31 scholen komen onder de 80 leerlingen. Dit betekent niet dat scholen sluiten. [let op: dit zijn 3 scholen meer dan bij de scenarioberekening van 2014]

Uit de eerder gehouden enquêtes door Public Result blijkt dat sommige schoolbestuurders vraagtekens plaatsen bij scholen met minder dan 80 leerlingen omdat dit meestal de implicatie heeft dat klassen ontstaan met combinaties van kinderen van 3 leerjaren.

5. Opdracht

De opdracht aan de werkgroep ambtenaren:

Benoem kansrijke plaatsen voor integrale kindcentra in de gemeenten in NO Friesland

De leden van de ambtelijke werkgroep zijn:

- Sytze Nauta
- Akkie Visser
- Sytske Raap

- Marcella Jansen
- Sjoerd Sol (externe adviseur Noorderwijs)

6. Definitie

De vraag wat 'kansrijke' plaatsen zijn voor vorming van een integraal kindcentrum, vormde het vertrekpunt van een dialoog tussen ambtenaren. De dialoog leidde tot een herformulering van de initiële vraag naar een nieuwe vraag:

Waar zijn kansrijke plekken voor combinaties van voorzieningen en samenwerking tussen voorzieningen die onderwijsgerelateerd zijn?

De verschijningsvormen van nieuwe onderwijsvoorzieningen kunnen zijn:

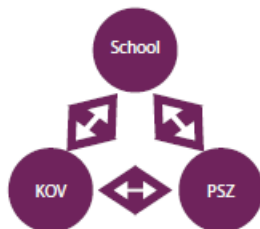
- Integrale kindcentra
- Samenwerkingsscholen
- Andere combinaties van school, sport en andere maatschappelijke voorzieningen.

Hieronder geven we een nadere duiding en definiëring van verschillende verschijningsvormen van voorzieningen.

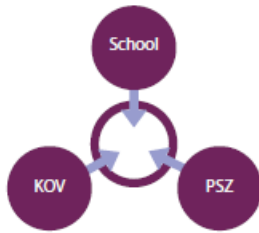
7. Wat verstaan we onder integrale kindcentra?

Integrale kindcentra bieden een afgestemd aanbod met doorlopende leerlijnen voor kinderen van 0-12 jaar. In de praktijk realiseren scholen en kind-organisaties een samenhangend aanbod voor kinderen en ouders. Soms biedt men dit aanbod onder één dak en soms zijn er ook meerdere scholen die samen met andere partners op verschillende plaatsen in een stad of dorp een 'kindcentrum' vormen. De niveaus van samenwerking tussen organisaties kunnen daarbij van elkaar verschillen. We onderscheiden 4 niveaus van samenwerking hierin:

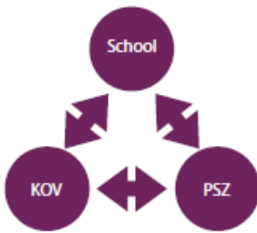
Niveau 1: kenmerk: geen samenwerking

- Niveau 2: kenmerk: incidentele samenwerking

- Niveau 3: kenmerken: visie en doelen zijn op elkaar afgestemd, bestuurlijke en organisatorische samenwerking, meerjarige afstemming, structureel doorlopende ontwikkelingslijnen (oa. Afgestemd 'voorschools' aanbod).

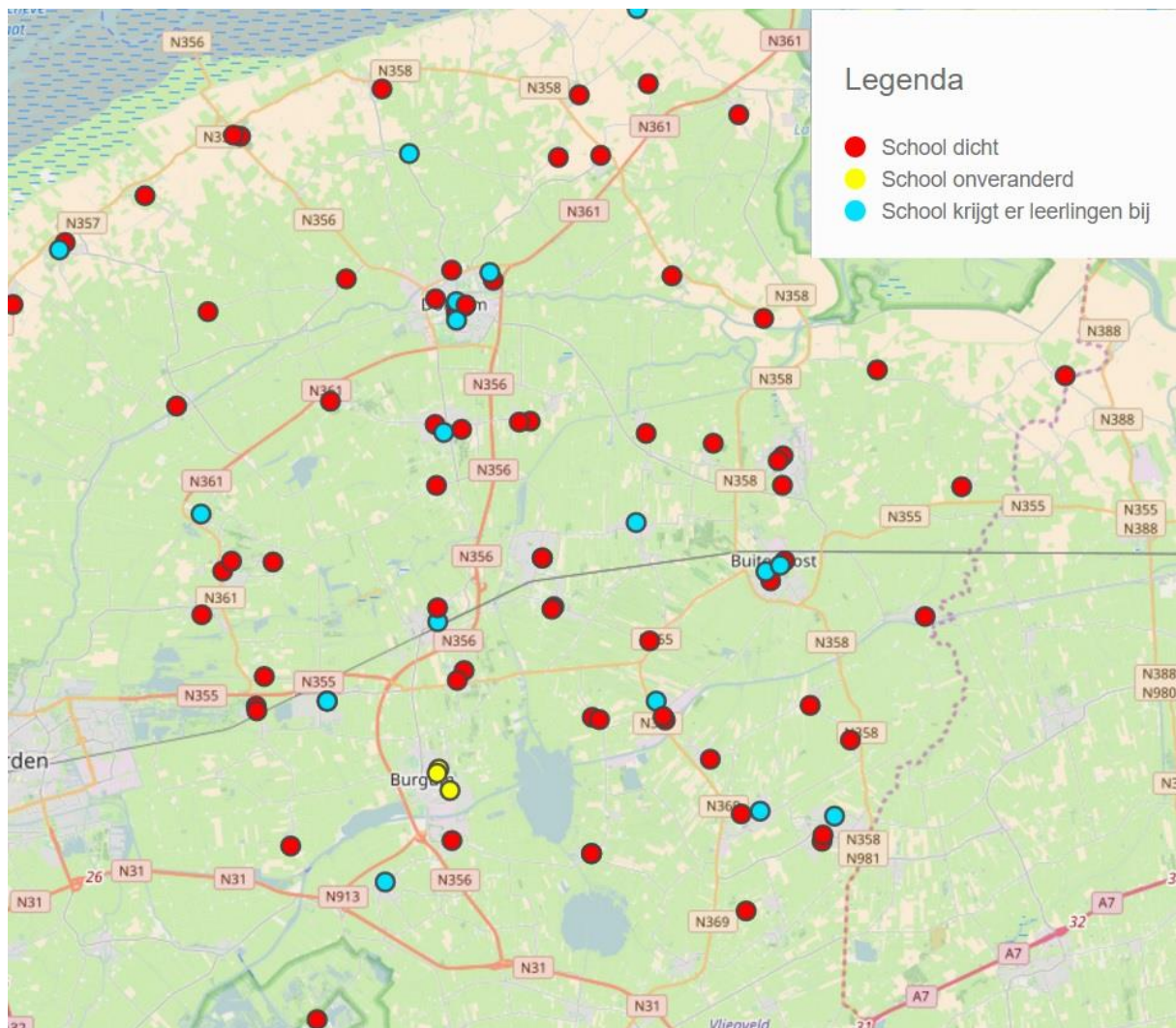

- Niveau 4: Kindcentrum ('all-in one'). Kenmerken: één organisatie onder één bestuur waarbij een kinderopvangorganisatie, naast het onderwijs, één van de leveranciers van diensten aan het kindcentrum kan zijn. In dit model worden diensten nog onafhankelijk van elkaar geleverd.²

De werkgroep hanteert een ruime definitie van het begrip 'kindcentrum'. Dit betekent dat kindcentra verschillende lokale verschijningsvormen kunnen hebben en er sprake kan zijn van uiteenlopende samenwerkingsniveaus. Niveau 3 en 4 zijn gewenste samenwerkingsniveaus voor kindcentra. Om een kindcentrum op niveau 4 exploitabel te krijgen is een behoorlijk volume nodig. In het handboek integrale kindcentra is een businessplan uitgewerkt voor een kindcentrum dat door 300 kinderen wordt bezocht. In het handboek wordt gesteld dat kleinere kindcentra gedwongen zijn om hybride vormen van opvang te realiseren om flexibel aan de vraag te kunnen voldoen en om financiële risico's op te vangen. Wanneer we in de regio NO Fryslan de ambitie zouden hebben om uitsluitend kindcentra te realiseren op niveau 4 en dit vertalen naar een kaartbeeld in 2025, dan ziet dit er als volgt uit (gemiddelde schoolgrootte 224 leerlingen en kinderen die de voorschool en opvang volgen):

² Zie ook advies taskforce samenwerking onderwijs & kinderopvang, 'tijd om door te pakken', maart 2017

We zien dat dit tot gevolg heeft dat in grote delen van de regio het onderwijs verdwijnt. Dit is uiteraard niet de inzet van schoolbesturen en gemeenten en het maakt duidelijk dat de inzet er steeds op gericht moet zijn om tot lokale maatwerkoplossingen te komen.

8. Uitwerking niveau 3 kindcentrum

De werkgroep gaat ervan uit dat verschijningsvorm 3 van een kindcentrum in de toekomst het meest zal voorkomen in de regio NO Friesland. In Damwoude en ook in Kollum ontstaan de eerste kindcentra met kenmerken van niveau 3. Voor de regio kunnen deze kindcentra een voorbeeldfunctie krijgen.

Kindcentra type 3 bieden een afgestemd aanbod met doorlopende leerlijnen voor kinderen van 0-12 jaar. In de praktijk realiseren scholen en kind-organisaties een samenhangend aanbod voor kinderen en ouders. Soms biedt men dit aan bod onder één dak en soms zijn er ook meerdere scholen die samen met andere partners op verschillende plaatsen in een stad of dorp een 'kindcentrum' vormen. Samenwerkende partijen proberen meerwaarde te bieden voor kinderen, ouders en personeel:

Meerwaarde voor kinderen

- Minder en soepeler overgangen
- Een doorgaande ontwikkellijn voor ieder kind

- Meer profijt voor achterstandskinderen

Betere kwaliteit opvang en onderwijs

- Betere toegang tot integrale dienstverlening

Meerwaarde voor ouders:

- Ouders ontzorgen
- Meer mogelijkheden tot maatschappelijke participatie
- Meer ruimte voor pedagogisch partnerschap
- Bijdrage aan sociale cohesie

Meerwaarde voor personeel:

- Naar een gezamenlijke professionele cultuur
- Werken in interprofessionele teams

Kindcentrum – kenmerken organisatieniveau 3 kindcentrum
1. Visie
Een gezamenlijke visie op de pedagogische opdracht en een brede visie op ontwikkeling en leren
Één pedagogisch ontwerp en fundament voor een kindcentrum, een gedeeld moreel kader
2. Programma voor kinderen van 0 – 12 jaar
Een integraal programma voor onderwijs & ontwikkeling dat zichtbaar wordt in een kindcentrum plan (vergelijk schoolplan)
Een totaal pakket aan verplichte en vrijwillige activiteiten waaruit ouders en kinderen kunnen kiezen
3. Organisatie
Er is een integraal programma voor onderwijs en ontwikkeling . Kinderen en ouders ervaren geen 'schotten' en één loket
De regels, routines en rituelen zijn gelijk
De weekroosters en openings- en sluitingstijden zijn afgestemd en éénvoudig
Er is duidelijk welk pakket van diensten het kindcentrum levert
- voorschoolse opvang
- kinderdagopvang
- peuterspeelzaal
- naschoolse opvang
- naschoolse activiteiten
Er is een dagprogramma
Een doorgaande lijn tussen de peuterspeelzaal en school
Een doorgaande lijn tussen de school en de buitenschoolse opvang
Een doorgaande lijn tussen school en andere partners
Het kindcentrum heeft binding met het dorp/ de wijk
4. Communicatie
Er zijn eenduidige afspraken over de interne en externe communicatie
Er is één ouderbeleid waarin ook afspraken staan over nieuwsbrieven, weekbrieven etc.
Ouders weten welke diensten het kindcentrum levert en weten voor welke diensten betaald moet worden
Ouders ervaren één organisatie met een herkenbare aansturing door één leidinggevende
5. Zorg
Het kindcentrum heeft een schoolondersteuningsprofiel (voorheen zorgprofiel)
De zorgbegeleiding is van 0-12 jaar

Er is één digitaal leerlingvolgsysteem en er zijn eenduidige afspraken over registratie
6. Werkprocessen & financieel
Er is een gezamenlijke intake
Er is eenduidig administratief en financieel beleid
Het kindcentrum is exploitabel voor langere termijn
7. Huisvesting & veiligheid
Het kindcentrum is bij voorkeur op één centrale plaats gehuisvest
Het kindcentrum is goed bereikbaar en de verkeerssituatie is veilig
Het gebouw is multifunctioneel
Ruimtes kennen verschillende 'sferen' waar kinderen zich veilig en fijn voelen
8. Personeelsbeleid
Er is een gezamenlijk programma voor opleiding en ontwikkeling voor het personeel
Er is eenduidig personeelsbeleid ten aanzien van bijvoorbeeld functies, werving & selectie, ontwikkelingsgericht personeelsbeleid
Er zijn specialisten voor zorg en ICT
9. Identiteit
Er is een voor ouders en leerlingen herkenbare visie op de identiteit van het kindcentrum. Er is een mogelijkheid dat scholen met verschillende identiteiten onder één dak een kindcentrum vormen. (openbaar, bijzonder, samenwerkingschool).
De visie op identiteit komt tot uitdrukking in het handelen van het personeel
10. Bestuurlijk
Er zijn duidelijke bestuurlijke kaders voor het kindcentrum ten aanzien van personeel, huisvesting, financieel, kwaliteit, beheer, pedagogisch ontwerp kindcentrum.

9. Maatschappelijke opgave en ontschotting van middelen

Wanneer de DDFKA gemeenten een brede maatschappelijk opgave zien door de gevolgen van krimp en wanneer DDFKA gemeenten hier een gezamenlijke opdracht in ervaren om als antwoord hierop kindcentra te realiseren, dan zullen ook de beschikbare gemeentelijke middelen hieraan gekoppeld moeten worden. Op gemeentelijk niveau zijn er veel verschillende geldstromen beschikbaar voor kinderen in de leeftijd van nul tot en met twaalf jaar. Deze subsidiestromen verschillen mogelijk ook van elkaar in de DDFKA gemeenten. Het gaat om bijvoorbeeld middelen vanuit jeugdzorg, passend onderwijs, achterstandenbeleid, voorschool etc. Wanneer breed ingezet wordt op ontwikkeling van kindcentra op niveau 3 dan moeten geldstromen van de gemeente breed en flexibel ingezet kunnen worden. Het bundelen en ontschotten van subsidies is hiervoor nodig. Het gevolg hiervan is dat middelen effectiever ingezet kunnen worden en dat scholen en kinderopvanginstellingen niet meer afzonderlijk verantwoording hoeven af te leggen over verschillende subsidie-doelen. Binnen een REA-overleg zou dit onderwerp prominent op de agenda kunnen komen. Een eerste stap hierin is een inventarisatie van subsidiestromen binnen de DDFKA gemeenten.

10. Samenwerkingscholen

Samenwerkingsscholen zijn scholen die ontstaan zijn door samenvoeging/fusie van een christelijke school en een openbare school³. Het zijn scholen die openbaar en christelijk onderwijs verenigen en perspectiefrijk het begrip identiteit vormgeven. Samenwerkingsscholen vallen onder een openbaar schoolbestuur of een bijzonder schoolbestuur. De huidige samenwerkingsscholen hebben geen wettelijke basis en worden daarom 'informele samenwerkingsscholen' genoemd. Inmiddels is nieuwe wetgeving over samenwerkingsscholen door de Eerste Kamer vastgesteld.

11. Andere combinaties van school en maatschappelijke voorzieningen

In een aantal dorpen ontstaan kansrijke combinaties van onderwijs en andere maatschappelijke voorzieningen zoals de bibliotheek en sportvoorzieningen. Voorbeelden hiervan zijn Kollum waar twee scholen voor voortgezet onderwijs met de bibliotheek en het dorpshuis onder één dak een voorziening vormen. Ook in Damwoude zien we combinaties van scholen en andere maatschappelijke voorzieningen onder één dak ontstaan.

12. Wanneer is een plaats 'kansrijk'?

Een plaats is volgens de werkgroep 'kansrijk' wanneer:

- Belanghebbenden een gezamenlijke ambitie hebben om één van de bovengenoemde voorzieningen te realiseren;
- Prognoses laten zien dat er sprake is van leerlingdaling en/of dreigende sluiting en/of bedreiging van de kwaliteit van onderwijs;
- Er bewonersinitiatieven of MR-initiatieven zijn om scholen samen te voegen;
- Schoolbesturen een gezamenlijke ambitie hebben in de regio;
- Schoolbesturen afgestemde visies hebben op onderlinge samenwerking, identiteit en vorming van samenwerkingsscholen.
- Een schoolgebouw aan vervanging toe is.

13. Opheffingsnorm verandert voor de gemeente DFK

In het geval van een gemeentelijke herindeling stelt de minister van onderwijs voor de nieuwe gemeente in beginsel een stichtingsnorm vast. De nieuwe norm voor de gemeente DFK treedt in werking op 1 januari 2020. De nieuwe opheffingsnorm zal indicatief 40 leerlingen zijn. Vooral nog lijkt dit alleen voor 2 openbare scholen in Ferwert implicaties te kunnen hebben.

De huidige gemeentelijke opheffingsnormen zijn:

³ Een samenvoeging van een katholieke school en een protestants christelijke school kan ook leiden tot vorming van een informele samenwerkingsschool

Dongeradeel	46
Ferwerderadiel	34
Kollumerland c.a.	39
Dantumadiel	67
Achtkarspelen	77

14. Gezamenlijke uitgangspunten bij vervangende nieuwbouw

Wanneer er sprake is van aanvragen voor nieuwbouw gelden in de eerste plaats de vastgestelde richtlijnen en bestaande wet- en regelgeving. Gezamenlijke uitgangspunten voor vervangende nieuwbouw *kunnen* zijn:

- Goed bereikbaar onderwijs voor kinderen in de regio
- Bij voorkeur koppelen van andere maatschappelijke voorzieningen aan scholen (sport, voorschool, etc.)
- Huisvesting voor scholen waarvan uit meerdere prognoses blijkt dat deze bestaansrecht hebben voor de langere termijn;
- Geen nieuwbouw waar prognoses leegstand voorspellen.

15. Agenda kansrijke combinaties voor basisonderwijs in NO Friesland

We inventariseren voor de ontwikkelagenda voor de regio 4 soorten regionale projecten:

a. Initiatieven tot nieuwe projecten

Dit zijn projecten die in de onderzoeksfase of verkennende verkeren. Een voorbeeld hiervan is een onderzoek naar vorming van een samenwerkingschool in Holwerd. Het kunnen ook projecten zijn die in het integraal huisvestingsplan van een gemeente zijn opgenomen maar waar nog geen concrete vervolgstappen zijn gezet.

b. Lopende projecten

Dit zijn projecten waarbij intentieverklaringen tot samenwerking zijn getekend, gestart is met nieuwbouw, fusie, etc.

c. Kansrijke plekken voor nieuwe projecten.

Dit zijn projecten waar nog geen initiatief is van een schoolbestuur of gemeente die als kansrijk gezien worden en voldoen aan één of meer criteria genoemd in paragraaf 8. Een project krijgt een hogere prioriteit naarmate dit project meer voldoet aan de criteria.

d. Afgeronde projecten

Dit zijn onderwijsgerelateerde projecten die een relatie hebben met leerlingdaling en succesvol zijn afgerond. Voorbeelden hiervan zijn de gerealiseerde samenwerkingscholen in Achtkarspelen.

Hieronder volgt een schematische weergave van de 4 categorieën projecten in de 5 gemeenten:

a. Initiatieven tot nieuwe projecten	
Dantumadiel	nvt
Dongeradeel	<p><u>Project A:</u> Samen onder 1 dak of samenwerkingschool CBS De Hoeksteen en OBS Nynke van Hichtum in Dokkum. Nog niet verder dan benoeming in het IHP. Er zijn nog verschillende andere mogelijkheden genoemd in het IHP.</p> <p><u>Project B:</u> Campus Dokkum Zuid met Groen van Prinsteren en de Regenboog in plan van de Trije terpen. Voor Groen van Prinsteren is vervangende nieuwbouw toegekend.</p>
Ferwerderadiel	nvt
Kollumerland	nvt
Achtkarspelen	<p><u>Project A:</u> Onderzoek naar samenwerkingschool CBS de Reinboge en OBS it Twaspan in Twijzelerheide.</p> <p><u>Project B:</u> Onderzoek naar samenwerkingschool CBS de Merlettes en OBS de Balkwar in Kootstertille.</p> <p>Voor beide projecten geldt dat zowel de schoolbesturen als de gemeente Achtkarspelen de haalbaarheid serieus willen onderzoeken. Er is nog geen concreet PvA.</p>

b. Lopende projecten – werk in uitvoering	
Dantumadiel	<p><u>Project A:</u> Realiseren Campus Damwâld. Raad heeft middelen al verwerkt in meerjarenbegroting voor vervangende nieuwbouw 2 PCBO scholen en 1 ROOBOL school onder 1 dak. Op hetzelfde terrein staat een sporthal die gerenoveerd wordt, ook deze middelen zijn verwerkt in meerjarenbegroting. Bernesintrum Blokkedoaze grenst aan sporthal. In de Blokkedoaze zit kinderdagopvang, bso, peuteropvang, consultatiebureau, logopedie en kinderyfysio. Wens van schoolbesturen is om een directe verbinding te realiseren met sporthal en Blokkedoaze. Schoolterrein grenst aan tennisvelden en voetbalvelden.</p>
Dongeradeel	<p><u>Project A:</u> Onderzoek naar samenwerkingschool CBS Ploos van Amstel en OBS De Tsjelke in Holwerd. Raad is akkoord met vervangende nieuwbouw voor beide scholen bij MFA. KDV aanwezig in MFA. Nu fase van planontwikkeling (programma van eisen, voorbereidingskrediet, bestemmingsplan, afstemming mfa). Informatieverzoek ingediend voor onderzoek naar locatie bij MFA.</p> <p><u>Project B:</u> Vanuit het IHP en door afname leerlingen fusie van De Rank Niawier (sluiting per 1-1-2018) met Oosternijkerk. Raad is akkoord met vervangende nieuwbouw in Oosternijkerk. Dorpshuis en peuteropvang haken aan. Schoolbestuur Arlanta is projectleider.</p>
Ferwerderadiel	nvt
Kollumerland	<p><u>Project A:</u> Kindcentrum Kollum: Samen onder 1 dak OBS Casimirschool en CBS Julianaschool met kinderopvang.</p>
Achtkarspelen	Afronding ver/nieuwbouw samenwerkingschool 'de Twa-ikker' te Augustinusga (feb. 2018)

c. Kansrijke plekken voor nieuwe projecten	
Dantumadiel	<p><u>Project A:</u> In Wâlterswâld staan 2 basisscholen die na 2021 in aanmerking kunnen komen voor vervangende nieuwbouw. Het is een PCBO school en een school op reformatorische grondslag. Directies willen onder 1 dak op basis van bijzondere afspraken. Optie is om een combinatie te maken met huidige dorps huis waarin ook de peuteropvang is ondergebracht.</p> <p><u>Project B:</u> In Feanwâlden zijn 2 basisscholen (PCBO en ROOBOL) worden nu nog niet meegenomen bij planontwikkeling gebied treinstation. Op termijn plan ontwikkelen in buurt sporthal. Zoeken naar combinatie met andere voorzieningen. Kinderopvang en Peuteropvang hebben ook een nieuwe plek nodig. Beide scholen zijn opgenomen in schema voor vervangende nieuwbouw na 2023.</p>
Dongeradeel	<p><u>Project A:</u> KBS Bonifatius school in Dokkum wil op termijn doorgroeien naar een IKC.</p> <p><u>Project B:</u> Samen onder dak in Dokkum CBS De Bron en de Burgerschool als Tienercollege, is een nauwe samenwerking met Dockinga College.</p> <p><u>Project C:</u> samen onder 1 dak of samenwerkings school in Dokkum door CBS de Hoeksteen en OBS Nynke van Hichtum. Nog niet verder dan benoeming in het IHP. Er zijn nog verschillende andere mogelijkheden genoemd in het IHP.</p>
Ferwerderadiel	<p><u>Project A:</u> CBS De Flieterpen te Reitsum staat op de nominatie te worden gesloten, eventueel zou met scholen in andere gemeenten op korte afstand van Reitsum een samenwerkingsverband worden aangegaan.</p> <p><u>Project B:</u> In aanvulling op de ontwikkelingen in Ferwert toch ook nog onderzoeken of OBS Op 'e Dobbe en CBS It Fundamint in Hallum een samenwerkingsverband aan kunnen gaan. It Fundamint kampt met ruimtetekort, terwijl Op 'e Dobbe leegstand heeft.</p>
Kollumerland	<p><u>Project A:</u> nieuwe school voor 3 VCBO scholen in de 'oosthoek' voor de dorpen Munnekezijl, Kollumerpomp en Burum ('t Oegh, Op de hoogte en de Wegwijzer). Voor Op de hoogte is voor huisvestingsprogramma levensduurverlenging (20 jaar) aangevraagd. Verzoek aan schoolbestuur om met een toekomstvisie voor de 3 scholen te komen.</p>
Achtkarspelen	nvt

d. Gerealiseerde projecten	
Dantumadiel	<p><u>Project A</u>: Nieuwe school voor speciaal onderwijs cluster 3 in Damwâld.</p> <p><u>Project B</u>: Nieuwe PCBO school in Rinsumageast in combinatie met dorpshuis, voetbalvereniging, kerk en peuteropvang. In dorpshuis is ruimte voor bewegingsonderwijs dat tevens ingezet wordt voor andere verenigingen en culturele activiteiten. Voetbalvelden grenzen aan terrein school.</p> <p><u>Project C</u>: Nieuwe school in De Westereen voor PCBO en ROOBOL samen met peuteropvang, bso, bibliotheek en logopediepraktijk. Ook in hetzelfde gebouw een Mienskipromte voor allerlei culturele activiteiten waaronder een jeugdcentrum met zaal voor muziekuitvoeringen. En de voetbalvereniging is in gebouw ondergebracht met bestuursruimte, kantine, kleedboxen e.d. Voetbalvelden, skeelerbaan en wielrenbaan grenzen aan schoolplein.</p>
Dongeradeel	nvt
Ferwerderadiel	<u>Project A</u> : Samenwerking in Ferwert tussen OBS Op 'e Trije en CBS Op streek is uiteindelijk niet voor gekozen. Verbouw CBS is gerealiseerd.
Kollumerland	<u>Project A</u> : CBS De Bining (in mfa de Tredder) samen met kinderopvang, dorpshuis en tennisvereniging.
Achtkarspelen	nvt